

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. S.15.0107.N

TREVI AB nv, met zetel te 2000 Antwerpen, Italiëlei 70,

eiseres,

vertegenwoordigd door mr. Huguette Geinger, advocaat bij het Hof van Cassatie,
met kantoor te 1000 Brussel, Quatre Brasstraat 6, waar de eiseres woonplaats
kiest,

tegen

M.K.

verweerster,

vertegenwoordigd door mr. Willy van Eeckhoutte, advocaat bij het Hof van Cas-
satie, met kantoor te 9051 Gent, Drie Koningenstraat 3, waar de verweerster
woonplaats kiest.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het arbeidshof te Antwerpen van 25 juni 2014.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft op 6 februari 2017 een schriftelijke conclusie neergelegd ter griffie van het Hof.

Raadsheer Antoine Lievens heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

De eiseres voert in haar verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

1. Krachtens artikel 24, § 1, van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, hierna Wet Aanvullende Pensioenen genoemd, heeft, wanneer de pensioentoezegging in de betaling voorziet van een persoonlijke bijdrage door de aangeslotene, deze bij zijn uittreding recht op het gedeelte van die bijdrage dat niet verbruikt werd voor de dekking van het overlijdens- en invaliditeitsrisico vóór de datum waarop de prestaties verschuldigd zijn, gekapitaliseerd tegen de rentevoet vastgesteld overeenkomstig paragraaf 3.

2. Krachtens artikel 24, § 2, Wet Aanvullende Pensioenen, heeft, wanneer de pensioentoezegging van het type vaste bijdragen is of een toezegging is zoals bedoeld in artikel 21, de aangeslotene bij zijn uittreding recht op het gedeelte van de bijdrage dat niet door hem werd gedragen en dat niet verbruikt werd voor de dekking van het overlijdens- en invaliditeitsrisico vóór de datum waarop de prestaties verschuldigd zijn en voor de dekking van de kosten beperkt tot 5 procent van de

stortingen, of het gedeelte van de toegekende bijdragen, gekapitaliseerd tegen de rentevoet vastgesteld overeenkomstig paragraaf 3.

3. Krachtens artikel 30 Wet Aanvullende Pensioenen, zoals hier toepasselijk, is de inrichter ertoe gehouden bij de uittrekking de tekorten van de verworven reserves aan te zuiveren alsook de tekorten ten opzichte van de garanties, bedoeld in artikel 24.

4. Uit deze bepalingen volgt dat de werkgever bij uitdiensttreding van de werknemer verplicht is de tekorten van de verworven reserves aan te zuiveren alsook de tekorten ten opzichte van de garanties, bedoeld in artikel 24, ongeacht de oorzaak van die tekorten.

5. Het arrest dat oordeelt dat uit artikel 30 Wet Aanvullende Pensioenen volgt dat, wanneer er op het ogenblik van de uittrekking tekorten zouden worden vastgesteld ten aanzien van de minimumrendementsgarantie, de eiseres, de werkgever, die moet aanzuiveren, wat ook de oorzaak van die tekorten is en dat wanneer de bedragen die in het kader van de vereffening van de pensioeninstelling, APRA Leven nv, aan de verweerster, de aangesloten werknemer, kunnen worden toegekend, minder bedragen dan het bedrag van die wettelijke rendementswaarborg, het verschil ten laste is van de eiseres, is naar recht verantwoord.

Het middel kan niet worden aangenomen.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiseres tot de kosten.

Bepaalt de kosten voor de eiseres op 425,29 euro.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, derde kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Christian Storck, als voorzitter, en de raadsheren Koen Mestdagh, Mireille Delange, Antoine Lievens en Eric de Formanoir, en in openbare rechtszitting van 6 maart 2017 uitgesproken door sectievoorzitter Christian

Storck, in aanwezigheid van advocaat-generaal Henri Vanderlinden, met bijstand van griffier Kristel Vanden Bossche.

K. Vanden Bossche

E. de Formanoir

A. Lievens

M. Delange

K. Mestdagh

Ch. Storck

VOORZIENING IN CASSATIE

5 **VOOR:** de naamloze vennootschap **TREVI AB**, (voorheen Foncia AB NV), met zetel te 2000 Antwerpen, Italiëlei 70, ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het nummer 0433.241.887,

10 **Eiseres tot cassatie**, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. Huguette Geinger, ondergetekende advocaat bij het Hof van Cassatie, kantoor houdende te 1000 Brussel, Quatre Brasstraat 6, bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan.

15

TEGEN: mevrouw M.K.,
Verweerster in cassatie

20

* * *

Aan de Heren Eerste Voorzitter en Voorzitter, de Dames en Heren Raadsheren, leden van het Hof van Cassatie,

25

Hooggeachte Dames en Heren,

30

Eiseres heeft de eer het arrest, dat op 25 juni 2014 op tegenpraak werd gewezen door de tweede kamer van het Arbeidshof

Antwerpen, Afdeling Antwerpen (2013/AA/71), aan het toezicht van Uw Hof te onderwerpen.

35

FEITEN EN PROCEDUREVOORGAANDEN

40 1. Bij exploit van 6 september 2011 werd eiseres op verzoek van verweerster gedagvaard ten einde ondermeer:

- 45 - haar arbeidsovereenkomst met eiseres gerechtelijk te horen ontbinden met betaling van een schadevergoeding van € 307.866,33 bruto;
- 50 - eiseres tevens te veroordelen tot betaling van het vertrekvakantiegeld, de pro rata dertiende maand, een vergoeding voor het niet toekennen van maaltijd- en ecocheques en tot afgifte van *alle toepasselijke sociale en fiscale documenten*.

Deze vordering werd verder uitgebreid in de syntheseconclusie van verweerster, waarbij zij ondermeer ook vorderde:

- 55 - te zeggen voor recht dat eiseres gehouden is tot de pensioen-toezegging ten aanzien van verweerster;
- eiseres te veroordelen tot het voorleggen van de documenten betreffende de aansluiting van verweerster bij APRA Leven NV en tot de berekening van de verworven reserve;
- 60 - te zeggen voor recht *dat overeenkomstig artikel 30 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, (eiseres) bij uit-*

65

70 *treding van (verweerster) uit de groepsverzekering ingevolge de gerechtelijke ontbinding van haar arbeidsovereenkomst, gehouden is tot aanzuivering van de tekorten van de verworven reserve, alsook de tekorten ten opzichte van de garanties voorzien in artikel 24 van de voormelde wet en elk artikel in het algemeen.*

75 Eiseres besloot tot de afwijzing van de verschillende vorderingen van verweerster en vorderde bij tegeneis de gerechtelijke ontbinding van de arbeidsovereenkomst lastens verweerster met veroordeling tot betaling van een schadevergoeding van € 50.000,00.

De Arbeidsrechtbank te Antwerpen sprak vonnis uit op 21 november 2012 waarbij (ondermeer):

80

- de hoofdvordering tot gerechtelijke ontbinding van de arbeidsovereenkomst met toekenning van een schadevergoeding ongegrond werd verklaard;

85

- de vordering om te horen zeggen voor recht dat eiseres "*gehouden is tot de pensioentoezegging*" ongegrond werd verklaard;

90

- voorlopig nog geen uitspraak werd gedaan over *de vordering die betrekking heeft op de verbintenissen van (eiseres) op grond van de artikelen 30 en 40 van de WAP, ten gevolge van de uittreding omwille van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst.*

95

- een getuigenverhoor werd bevolen alvorens uitspraak te doen over de tegenvordering van eiseres.

Verweerster tekende hoger beroep aan tegen dit vonnis. Eiseres stelde incidenteel beroep in.

100

Bij tussenarrest van 25 juni 2014 verklaarde het Arbeidshof Antwerpen, Afdeling Antwerpen, het hoger beroep en het incidenteel beroep ontvankelijk. Het arbeidshof:

- 105 - verklaarde de tegenvordering van eiseres gedeeltelijk gegrond en ontbond de tussen partijen bestaande arbeidsovereenkomst lastens verweerster met ingang van 10 maart 2011;
- 110 - zegde voor recht *dat (eiseres) ingevolge de ontbinding van de arbeidsovereenkomst gehouden is tot aanzuivering van de tekorten in de groepsverzekering ten opzichte van de garanties voorzien in artikel 24 van de WAP, voorlopig begroot op 1,00 euro provisioneel;*
- 115 - beval de heropening der debatten alvorens hierover verder recht te spreken.

Tegen dit arrest van 25 juni 2014 meent eiseres een enig middel tot cassatie te kunnen aanvoeren.

120

ENIG MIDDEL TOT CASSATIE

Geschonden bepalingen

- 125 - artikelen 1134, eerste en derde lid, 1135, 1142, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150 en 1151, van het Burgerlijk Wetboek
- 130 - artikelen 3.§1.2° en 14°, 5.§3, eerste lid, 24§1 en §2, eerste lid, 30 en 32§2, van de Wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, artikel 30 in zijn versie vóór de wijziging bij de wet van 15 mei 2014.

Aangevochten beslissing

135

Bij het bestreden arrest van 25 juni 2014 verklaart het Arbeidshof Antwerpen, Afdeling Antwerpen, het hoger beroep van verweester tegen het vonnis van 21 november 2012 van de Arbeidsrechtbank van Antwerpen ontvankelijk, vernietigt dit vonnis waar het de vordering van verweester, die er toe strekt dat voor recht wordt gezegd dat eiseres gehouden is tot de pensioentoezegging, afwijst als ongegrond en zegt voor recht dat eiseres ingevolge de ontbinding van de arbeidsovereenkomst gehouden is tot aanzuivering van de tekorten in de groepsverzekering ten opzichte van de garanties voorzien in artikel 24 van de WAP, voorlopig begroot op 1,00 euro provisioneel, en dit op de volgende gronden:

140

145

2.6 De groepsverzekering bij APRA Leven NV

(Verweester) is sedert 1 juni 1999 aangesloten bij een groepsverzekering die (eiseres) voor haar directie afsloot bij APRA Leven NV.

150

Volgens de bepalingen van het groepsverzekeringsreglement betreft het een pensioentoezegging van het type vaste bijdragen waarbij 6 % van de premie door de werkgever en 4% door de werknemer wordt gedragen.

155

De einddatum van de polis is gesitueerd op 1 juli 2015, zijnde de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin (verweester) de leeftijd van 60 jaar bereikt.

Op 4 maart 2011 heeft de toenmalige CFBA de vergunning van APRA Leven NV ingetrokken, hetgeen van rechtswege de in vereffeningstelling van de maatschappij tot gevolg had.

160

Met ingang van dezelfde datum werd de uitvoering van alle lopende verzekeringsovereenkomsten geschorst, schorsing die ondertussen met ingang van 3 februari 2012 werd opgeheven, waardoor alle rechten en plichten uit de verzekeringsovereenkomsten met APRA Leven NV terug kunnen worden afgedwongen.

165 *Dat er met de in vereffeningstelling van de verzekeringsmaatschap-
pij geen einde is gekomen aan de verplichtingen die voor (eiseres)
uit de pensioentoezegging ten aanzien van (verweerster) voortvloei-
en staat als zodanig niet ter betwisting.*

Er bestaat wei discussie over de draagwijdte van deze verplichtingen.

170 *(Eiseres) stelt terecht dat de pensioentoezegging onderscheiden
moet worden van de pensioenuitvoering en dat in het geval van de
pensioentoezegging van het type vaste bijdragen (zonder gewaar-
borgd rendement) de werkgever zich ten aanzien van de werknemer
alleen contractueel verbindt tot de periodieke betaling van de in het
175 pensioenreglement vastgestelde bijdragen en niet tot de toekenning
van een welbepaald pensioen.*

*Dat (eiseres) tot 10 maart 2011, datum van uitdiensttreding van
(verweerster) ingevolge de ontbinding van de arbeidsovereenkomst
ex tunc, de contractueel overeengekomen premies heeft betaald
180 staat als zodanig niet ter betwisting.*

*Deze vaststelling doet evenwel niets af aan de "wettelijke" minimumren-
dementsgarantie die op de werkgever rust bij uittreding, hetzij bij de be-
eindiging van de arbeidsovereenkomst anders dan door overlijden of
pensionering, in casu op 10 maart 2011.*

185 *Overeenkomstig artikel 24,§1 van de WAP heeft de werknemer, onge-
acht het type van de pensioentoezegging, "bij zijn uittreding" minimaal
recht op het gedeelte van zijn persoonlijke bijdragen dat niet werd ge-
bruikt voor de dekking van het overlijdens- of invaliditeitsrisico, gekapita-
liseerd tegen een wettelijk vastgestelde rentevoet, thans 3,75 %.*

190 *Overeenkomstig artikel 24,§ 2 van de WAP heeft hij in geval van een
pensioentoezegging van het type vaste bijdragen "bij zijn uittreding" bo-
vendien recht op - het gedeelte van de werkgeversbijdragen dat niet
verbruikt werd voor de dekking van het overlijdens- en Invaliditeitsrisico
voor de pensionering en voor de dekking van de kosten beperkt tot 5%
195 van de stortingen, of het gedeelte van de toegekende bijdragen, gekapi-
taliseerd tegen 3,25%, waarbij uit artikel 60 van de WAP volgt dat deze
garantie alleen van toepassing is op het deel van de stortingen na 1 ja-
nuari 2004.*

200 *Artikel 30 van de WAP bepaalt dat de werkgever ertoe gehouden is "bij de uittreding" de tekorten van de verworven reserves aan te zuiveren, alsook de tekorten ten opzichte van de garanties, bedoeld in artikel 24.*

205 *Uit artikel 30 van de WAP volgt dat, wanneer er op het ogenblik van de uittreding tekorten zouden worden vastgesteld ten aanzien van de minimumrendementsgarantie, de werkgever die dan moet aanzuiveren, wat ook de oorzaak van die tekorten is.*

210 *De verplichting van artikel 30 van de WAP is ingegeven door de bekommernis dat, wanneer de werknemer na zijn uitdiensttreding zijn verworven reserves wenst over te dragen naar een nieuwe pensioeninstelling met toepassing van artikel 32,§2 van de WAP, op dat ogenblik de nodige fondsen ter beschikking zijn,*

215 *Indien er bij het vertrek van de werknemer een tekort zou bestaan ten opzichte van de wettelijk gewaarborgde bedragen, dan moet het verschil door de werkgever werden aangezuiverd en dit ongeacht de oorzaak van het tekort. Dit betekent dat wanneer de bedragen die in het kader van de vereffening van APRA Leven NV aan (verweerster) kunnen worden toegekend, minder bedragen dan het bedrag van die wettelijke rendementswaarborg, het verschil ten laste van (eiseres) is.*

220 *Dat er op datum van 10 maart 2011 tekorten bestonden ten opzichte van de garanties bedoeld in artikel 24 van de WAP kan bezwaarlijk worden betwist, gelet op de invereffeningstelling van APRA Leven NV enige dagen later en de berichten van de vereffenaars dat de vereffening deficitair is.*

225 *Op de vordering van (verweerster) tot aanstelling van een deskundige met het oog op de vaststelling van de verworven reserves en de minimale wettelijke reserve op grond van artikel 24 van de WAP, meent het arbeidshof evenwel niet te moeten ingaan.*

230 *Krachtens artikel 31,§1 van de WAP dient de werkgever na de uittreding van een werknemer uiterlijk binnen dertig dagen de pensioeninstelling hiervan schriftelijk in kennis te stellen.*

De pensioeninstelling deelt vervolgens binnen dertig dagen na de kennisgeving aan de inrichter de volgende gegevens mee:

235 *1° het bedrag van de verworven reserves, desgevallend aangevuld tot de bedragen gewaarborgd met toepassing van artikel 24;*

2° het bedrag van de verworven prestaties;

3° de verschillende keuzemogelijkheden bedoeld in artikel 32 § 1, met vermelding dat de overlijdensdekking al dan niet behouden blijft.

240 *De werkgever stelt de werknemer hiervan onmiddellijk in kennis. Deze kennisgeving gebeurt schriftelijk of langs elektronische weg.*

245 *Uit deze bepaling volgt vooreerst dat het niet de werkgever is die de pensioenfiche bij uitdiensttreding moet opstellen. Hij heeft alleen de verplichting om binnen de gestelde termijn de verzekeringsmaatschappij te verwittigen van de uittrekking om daarna bij ontvangst er voor te zorgen dat de werknemer onmiddellijk in kennis wordt gesteld van de bedoelde pensioenfiche.*

Bovendien zal uit deze pensioenfiche kunnen worden afgeleid hoeveel de verworven reserve en de minimale wettelijke reserve bedraagt, zodat de aanstelling van een deskundige op dit vlak niet noodzakelijk is.

250 *De deskundige kan ook niet worden gelast met de opdracht het bedrag vast te stellen dat (eiseres) aan (verweerster) moet vergoeden in het geval er onvoldoende activa aanwezig zouden zijn.*

255 *De aanzuiveringsplicht van artikel 30 van de WAP impliceert dat de werkgever in voorkomend geval bijkomende premies zal moeten storten, desgevallend aan de pensioeninstelling waaraan (verweerster) haar reserves wenst over te dragen.*

Van een rechtstreeks vergoeding aan (verweerster) kan hoe dan ook geen sprake zijn.

260 *Het arbeidshof beperkt er zich hic et nunc dan ook toe te zeggen voor recht dat (eiseres) gehouden is tot aanzuivering van de tekorten in de groepsverzekering ten opzichte van de garanties voorzien in artikel 24 van de WAP, begroot op 1,00 euro provisioneel.*

265 *Het arbeidshof heropent verder de debatten om (verweerster) toe te laten aan de hand van de informatie die bij uitdiensttreding door APRA Leven NV in vereffening zal worden verschaft met toepassing van artikel 31,§1 de WAP, en rekeninghoudende met de eventuele voorschotten die voor haar ter beschikking staan in de vereffening, een definitieve berekening te maken van het tekort ten opzichte van de garanties, voorzien in artikel 24 van de WAP.”*

270

Grief

275 1.1. Overeenkomstig artikel 1134, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek strekken alle overeenkomsten die wettig zijn aangegaan degenen die deze hebben aangegaan, tot wet.

Luidens artikel 1134, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek moeten de overeenkomsten te goeder trouw worden ten uitvoer gebracht.

280

285 Ingevolge artikel 1135 van het Burgerlijk Wetboek verbinden overeenkomsten niet alleen tot hetgeen daarin uitdrukkelijk bepaald is, maar ook tot alle gevolgen die door de billijkheid, het gebruik of de wet aan de verbintenis, volgens de aard ervan, werden toegekend.

290 Naar luid van artikel 1142 van het Burgerlijk Wetboek wordt iedere verbintenis om iets te doen of niet te doen, opgelost in schadevergoeding ingeval de schuldenaar de verbintenis niet nakomt. Schadevergoeding wegens niet-nakoming van de verbintenis is luidens artikel 1146 van het Burgerlijk Wetboek dan eerst verschuldigd wanneer de schuldenaar in gebreke is zijn verbintenis na te komen. Naar artikel 1147 van het Burgerlijk Wetboek wordt de schuldenaar, indien daartoe grond bestaat, veroordeeld tot het betalen van schadevergoeding, hetzij wegens niet-uitvoering van de verbintenis, hetzij wegens vertraging in de uitvoering, wanneer hij niet bewijst dat het niet nakomen het gevolg is van een vreemde oorzaak die hem niet

kan worden toegerekend. Artikel 1148 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat geen schadevergoeding is verschuldigd, wanneer de
300 schuldenaar door overmacht of toeval verhinderd is geworden dat-
gene te geven of te doen waartoe hij verbonden was. Ingevolge arti-
kel 1149 van het Burgerlijk Wetboek moet, in geval van foutieve niet-
uitvoering van een contractuele verbintenis, de schuldenaar van de-
ze verbintenis, onder voorbehoud van toepassing van de artikelen
305 1150 en 1151 van het Burgerlijk Wetboek, de schuldeiser volledig
vergoeden voor het geleden verlies en de gederfde winst.

2.1. Ingevolge artikel 3.§1,2° en 14° van de Wet van 28 april
2003 *betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel*
310 *van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake*
sociale zekerheid (verder afgekort als de wet van 28 april 2003)
dient voor de toepassing van titel II van die wet en zijn uitvoerings-
besluiten te worden verstaan onder:

- 315 - pensioentoezegging: de toezegging van een aanvullend pen-
sioen door een inrichter aan één of meerdere werknemers
en/of hun rechthebbenden;
- toezegging van het type “vaste bijdragen”: de verbintenis tot
320 het betalen van vooraf vastgestelde bijdragen.

Luidens artikel 5.§3, eerste lid, van de wet van 28 april 2003 wordt
de uitvoering van een pensioentoezegging toevertrouwd aan een
pensioeninstelling.

325

2.2. Artikel 24.§1 van de wet van 28 april 2003 bepaalt dat
wanneer de pensioentoezegging in de betaling voorziet van een per-
soonlijke bijdrage door de aangeslotene, deze bij zijn uittreding,
pensionering of bij opheffing van de pensioentoezegging, niettegen-
330 staande artikel 17, eerste lid, recht heeft op het gedeelte van die bij-
drage, dat niet verbruikt werd voor de dekking van het overlijdens-
en invaliditeitsrisico vóór de pensionering, gekapitaliseerd tegen een
door de Koning bepaalde rentevoet.

335 Artikel 24.§2, eerste lid, van de wet van 28 april 2003 preciseert
dat wanneer de pensioentoezegging van het type vaste bijdragen is
of een toezegging is zoals bedoeld in artikel 21, de aangeslotene bij
zijn uittreding, pensionering of bij opheffing van de pensioentoezeg-
ging, zonder afbreuk te doen aan artikel 17, eerste lid, recht heeft op
340 het gedeelte van de bijdrage, dat niet door hem werd gedragen en
dat niet verbruikt werd voor de dekking van het overlijdens- en inva-
liditeitsrisico vóór de pensionering en voor de dekking van de kosten
beperkt tot 5 % van de stortingen, of het gedeelte van de toegeken-
de bijdragen, gekapitaliseerd tegen een door de Koning bepaalde
345 rentevoet.

Ingevolge artikel 30 van de wet van 28 april 2003 is de inrichter
ertoe gehouden bij de uittreding de tekorten van de verworven re-
serves aan te zuiveren alsook de tekorten ten opzichte van de ga-
350 ranties bedoeld in artikel 24.

Uit de memorie van toelichting (DOC 50 1340/001, p. 57) blijkt
dat artikel 30 het oude artikel 11§1 heeft hernomen van de Wet van
6 april 1995 betreffende de aanvullende pensioenen dat stelde dat
355 de inrichter bij uittreding de tekorten van de verworven reserves
moet aanzuiveren. De zin in het oude artikel 11§1 van de wet van 6
april 1995 die preciseerde op welke wijze die tekorten moesten wor-
den berekend, werd niet hernomen aangezien die precisering over-
tollig, onnauwkeurig en zelfs tegenstrijdig was.

360 De berekeningswijze van de eventuele tekorten, zoals vervat in
het oude artikel 11§1 van de wet van 6 april 1995, had niets te ma-
ken met een eventuele vereffening of faillissement van de pensioen-
instelling.

365

Uit de memorie van toelichting bij de wet van 6 april 1995 volgt
dat het oude artikel 11§1 bedoeld was omdat de reserves in bepaal-
de gevallen onvoldoende waren om de overdracht van de actuele

370 waarde van de verworven prestaties te waarborgen (Pasinomie
1995, (p. 987), p. 989).

375 Door de werkgever/inrichter verantwoordelijk te stellen voor
dergelijke tekorten, hoopte de wetgever de werkgevers ertoe aan te
zetten er bij de pensioeninstellingen op aan te dringen geen al te ri-
sicovolle beleggingen te nemen.

380 Noch het artikel 11 van de oude wet van 6 april 1995, noch arti-
kel 30 van de nieuwe wet van 28 april 2003, waarbij het oude artikel
11 werd hernomen, hebben betrekking op eventuele tekorten die het
gevolg zijn van de vereffening of het faillissement van de pensioen-
instelling.

385 Zo de inrichter/werkgever ingevolge artikel 30 van de wet van
28 april 2003 verantwoordelijk is voor de tekorten van de verworven
reserves en de tekorten ten opzichte van de garanties bedoeld in ar-
tikel 24 van die wet, is hij niet verantwoordelijk voor het verschil tus-
sen de bedragen die in het kader van de vereffening of het faillisse-
ment van de pensioeninstelling aan de werknemer kunnen worden
toegekend en het bedrag van de wettelijke rendementswaarborg
390 wanneer dit verschil het gevolg is van de invereffeningstelling of het
faillissement van de pensioeninstelling.

395 Heeft de werkgever aan zijn wettelijke verplichtingen voldaan
en alle verschuldigde premies betaald, dan kan hij op grond van arti-
kel 30 van de wet van 28 april 2003 bij de uittreding van de werkne-
mer enkel verantwoordelijk worden gesteld voor tekorten van de
verworven reserves en tekorten ten opzichte van de garanties be-
doeld in artikel 24 van de wet van 28 april 2003, maar niet voor de
tekorten die, buiten zijn fout of nalatigheid, het gevolg zijn van de
400 vereffening of het faillissement van de pensioeninstelling.

2.3. Naar artikel 32.§2 van de wet van 28 april 2003 kan het
pensioenreglement of de pensioenovereenkomst bepalen dat de re-

405 serves van de aangeslotenen die hebben gekozen voor de mogelijk-
heid bedoeld in §1.3°, b van dit artikel en de overgedragen reserves
van de pas aangeworven werknemers die hebben gekozen voor de
mogelijkheid bedoeld in §1.1° van dit artikel, worden ondergebracht
in een onthaalstructuur.

410

3.1. Uit de vaststellingen van de appelrechters volgt:

- 415 - dat verweerster sedert 1 juni 1999 is aangesloten bij een
groepsverzekering die eiseres voor haar directie afsloot bij
APRA Leven N.V.;
- 420 - dat het een pensioentoezegging betreft van het type vaste bij-
dragen waarbij 6 % van de premie door de werkgever en 4 %
door de werknemer wordt gedragen;
- 425 - dat de einddatum van de polis gesitueerd is op 1 juli 2015,
zijnde de eerste dag van de maand die volgt op de maand
waarin verweerster de leeftijd van 60 jaar bereikt;
- 430 - dat op 4 maart 2011 de toenmalige CFBA de vergunning van
APRA Leven NV heeft ingetrokken, hetgeen van rechtswege
haar invereffeningstelling tot gevolg had en met ingang van
dezelfde datum de uitvoering van alle lopende verzekerings-
overeenkomsten werd geschorst, schorsing die ondertussen
met ingang van 3 februari 2012 werd opgeheven, waardoor al-
le rechten en plichten uit de verzekeringsovereenkomsten met
APRA Leven NV terug kunnen worden afgedwongen;
- 435 - dat niet ter betwisting staat dat eiseres tot 10 maart 2011, da-
tum van uitdiensttreding van verweerster ingevolge de ontbin-
ding van de arbeidsovereenkomst ex tunc, de contractueel
overeengekomen premies heeft betaald;

440

- dat bezwaarlijk kan worden betwist dat er op datum van 10 maart 2011 tekorten bestonden ten opzichte van de garanties bedoeld in artikel 24 van de wet van 28 april 2003, gelet op de invereffeningstelling van APRA Leven NV enige dagen later en de berichten van de vereffenaars dat de vereffening deficitair is (bestreden arrest p. 26-28).

445

3.2. De appelrechters oordeelden terecht dat de pensioentoezegging dient te worden onderscheiden van de pensioenuitkering en dat in het geval van de pensioentoezegging van het type vaste bijdragen (zonder gewaarborgd rendement) **de werkgever (eiseres) zich ten aanzien van de werknemer alleen contractueel verbindt tot de periodieke betaling van de in het pensioenreglement vastgestelde bijdragen en niet tot de toekenning van een wel-**

450

455 **bepaald pensioen** (bestreden arrest p. 26, laatste lid en p. 27, eerste lid).

455

Zoals vastgesteld door de appelrechters staat niet ter betwisting **dat eiseres tot 10 maart 2011, datum van ontbinding van de arbeidsovereenkomst, de contractueel overeengekomen premies heeft betaald.**

460

460

3.3. De appelrechters beslisten niettemin dat uit artikel 30 van de wet van 28 april 2003 volgt dat, wanneer er op het ogenblik van de uittrekking tekorten zouden worden vastgesteld ten aanzien van de minimumrendementsgarantie, de werkgever die moet aanzuiveren, **wat ook de oorzaak van die tekorten is** en dat indien er bij het vertrek van de werknemer een tekort zou bestaan ten opzichte van de wettelijk gewaarborgde bedragen, het verschil door de werkgever moet worden aangezuiverd **en dit ongeacht de oorzaak van dit tekort**, hetgeen betekent dat wanneer de bedragen die **in het kader van de vereffening van APRA Leven NV** aan verweerster kunnen worden toegekend, minder bedragen dan het bedrag van die wettelijke rendementswaarborg, het verschil ten laste is van eiseres.

465

470

470

475

480 Wanneer eiseres, zoals vastgesteld door de appelrechters,
haar wettelijke verplichtingen heeft voldaan en alle verschuldigde
premies tot de datum van de uitdiensttreding van verweerster heeft
betaald, is eiseres, als inrichter/werkgever op grond van artikel 30
van de wet van 28 april 2003 enkel verantwoordelijk voor eventuele
tekorten van de verworven reserves en tekorten ten opzichte van de
garanties bedoeld in artikel 24 van de wet van 28 april 2003, maar
niet voor tekorten die, buiten haar fout of nalatigheid, te wijten zijn
aan de vereffening van verweerster.

485

Door te beslissen dat eiseres de tekorten van de garanties be-
doeld in artikel 24 van de wet van 28 april 2003 moet aanzuiveren
ongeacht de oorzaak van het tekort en dat wanneer de bedragen
die in het kader van de vereffening van APRA Leven NV aan ver-
weerster kunnen worden toegekend, minder bedragen dan het be-
drag van die wettelijke rendementswaarborg, het verschil ten laste is
van eiseres, ook al betaalde eiseres alle contractueel overeengeko-
men premies tot de ontbinding van de overeenkomst, hebben de ap-
pelrechters hun beslissing niet naar recht verantwoord vermits
voormelde tekorten, buiten de fout of nalatigheid van eiseres, toe te
schrijven zijn aan de vereffening van verweerster.

495

Door op voormelde gronden te zeggen voor recht dat eiseres
ingevolge de ontbinding van de arbeidsovereenkomst gehouden is
tot aanzuivering van de tekorten in de groepsverzekering ten opzich-
te van de garanties, voorzien in artikel 24 van de wet van 28 april
2003, schenden de appelrechters de artikelen 3.§1.2° en 14°, 5.§3,
eerste lid, 24§1 en §2, eerste lid, 30 en 32.§2, van de wet van 28
april 2003.

505

Door te beslissen dat wanneer de bedragen die in het kader
van de vereffening van APRA Leven NV aan verweerster kunnen
worden toegekend, minder bedragen dan het bedrag van de wettelij-
ke rendementswaarborg, het verschil ten laste is van eiseres, onge-
acht de oorzaak van het tekort, ook wanneer dit tekort niet aan een
fout of nalatigheid van eiseres te wijten is en eiseres al haar verbijn-

510

tenissen ingevolge de pensioentoezegging is nagekomen, schenden de appelrechters de artikelen 1134, eerste en derde lid, 1135, 1142, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150 en 1151 van het Burgerlijk Wetboek.

515

TOELICHTING

Het artikel 30 van de wet van 28 april 2003, vóór de wijziging
520 ervan bij de wet van 15 mei 2014, luidt als volgt:

De inrichter is ertoe gehouden bij de uittreding de tekorten van de verworven reserves aan te zuiveren alsook de tekorten ten opzichte van de garanties bedoeld in artikel 24.

525

De Memorie van Toelichting geeft de volgende verduidelijking bij dit artikel:

*Artikel 30 van het ontwerp herneemt artikel 11,§1 W.A.P. dat stelt
530 dat de inrichter bij uittreding de tekorten van de verworven reserves moet aanzuiveren. De zin in artikel 11,§1 W.A.P. die preciseerde op welke wijze zij moesten worden berekend werd niet hernomen aangezien die precisering overtollig, onnauwkeurig en zelfs tegenstrijdig was.*

535

*Gelet op de nieuwe garantieverplichtingen van artikel 24 moet de inrichter naast de tekorten van de verworven reserves in voorkomend geval ook de tekorten ten opzichte van die garanties aanzuiveren (eventueel door middel van de daartoe bij derden genomen dekking),
540 tenzij de nieuwe inrichter de garantie overneemt.*

Dit artikel bepaalt dus dat de inrichter van de pensioentoezegging in fine verantwoordelijk is. In het geval van een sectoraal pensioenstelsel dient onderstreept te worden dat de sectorale collectieve ar-

545 *beidsovereenkomst nader zal moeten bepalen wat er gebeurt bij
eventuele tekorten: moet de werkgever bij wie de aangeslotene
weggaat, bijpassen, wordt het tekort verdeeld onder alle werkgevers,
komt het solidariteitsfonds tussen, ...? (Memorie van Toelichting,
Doc 50 1340/001, p. 57).*

550

Het is bijgevolg de werkgever/inrichter die de garantieverplichting draagt. De wetgever hoopte hiermee de werkgevers ertoe aan te zetten om er bij de pensioeninstellingen op aan te dringen geen al te risicovolle beleggingen te nemen (Y. Stevens, *Zijn aanvullende pensioenen sociaal geworden*, T.S.R. 2005, (44), p. 102-103, nr. 77).

560 Werkgevers die hun wettelijke verplichting hebben voldaan en alle verschuldigde premies hebben betaald zullen, bij een mogelijk tekort bij de uittreding van de werknemer ingevolge invereffeningstelling of faillissement van de pensioeninstelling, enkel aansprakelijk worden gesteld wanneer wordt aangetoond dat zij een fout hebben begaan (Y. Stevens, *Groeipijnen en uitdagingen van de aanvullende pensioenen in België*, in *“De groepsverzekering als aanvullend pensioen”*, R. Barbaix, B. Weyts en D. Wuyts (eds.), Antwerpen, Intersentia, 2014, p. 16, nr. 35; contra: Y.S., *Aanvullend pensioen* (noot Arbeidshof Luik 18.12.2009), NjW 2010, 675).

570 De appelrechters konden dan ook niet naar recht beslissen dat artikel 30 van de wet van 28 april 2003 *betekent dat wanneer de bedragen die in het kader van de vereffening van APRA Leven NV aan (verweerster) kunnen worden toegekend, minder bedragen dan het bedrag van die wettelijke rendementswaarborg, het verschil ten laste van (eiseres) is* (bestreden arrest p. 27, laatste lid).

575 Dit blijkt immers niet uit de wet (Y. Stevens, o.c., p. 16, nr. 34).

De stelling van de appelrechters vindt evenmin steun in de voorbereidende werken van de wetten van 6 april 1995 en 28 april 2003.

580

BIJ DEZE BESCHOUWINGEN,

585 Besluit voor eiseres ondergetekende advocaat bij het Hof van
Cassatie dat het U behage, Hooggeachte Dames en Heren, het be-
streden arrest te vernietigen en de zaak en partijen naar een ander
arbeidshof te verwijzen, kosten als naar recht.

Brussel, 21 september 2015

590

NIET VERBETERDE KOPIE